

การสำรวจชนิดและปริมาณสารให้ความหวานน้ำตาลในเครื่องดื่มพลังงานต่ำ

Sweeteners in low sugar drink

นางสาวสุทธาทิพย์ วิทย์ชัยวุฒิมังค์* นางสาวกิตติมา โสณะมิตร นายประสิทธิ์ ธงชัย และนายเอกสิทธิ์ เดชานูวัต

Ms.Suthatip Vitthachaiwong, Ms.Kittima Sonamitr, Mr.Prasit Thongchai and Mr.Akkasit Daychanuwat

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Bureau of Quality and Safety of Food, Department of Medical Sciences

บทคัดย่อ

เครื่องดื่มหลายประเภทและหลายยี่ห้อที่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงการลดปริมาณน้ำตาลในผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตามผลิตภัณฑ์ที่ลดน้ำตาลเหล่านี้ต้องมีรสชาติด้วย เนื่องจากการลดน้ำตาลทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ถูกใจผู้บริโภค ดังนั้นจึงต้องมีการเติมสารให้ความหวานแทนน้ำตาล ที่มีการใช้โดยทั่วไปได้แก่ อะซีซัลเฟม-เค, แอสพาแตม, ซัคคาริน, ซุกโลลาโลส, สารสกัดจากหญ้าหวาน (สตีวียอลไกลโคไซด์) และ ซัยคลาเมต ซึ่งปริมาณและชนิดของสารให้ความหวานที่เติมเหล่านี้ เป็นไปตามฉลากและข้อกำหนดหรือไม่ ยังไม่มีข้อมูลการสำรวจที่ชัดเจน สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร จึงต้องการสำรวจเพื่อหาข้อมูลปริมาณและชนิดสารให้ความหวานที่มีการใช้ในเครื่องดื่มลดน้ำตาล ที่จำหน่ายในร้านสะดวกซื้อหรือซูเปอร์มาร์เก็ต จากการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างเครื่องดื่มซึ่งระบุที่ฉลากว่า ปราศจากน้ำตาล สูตรพลังงานต่ำ สูตรน้ำตาลน้อยกว่า หรือระบุที่ส่วนประกอบว่าใช้วัตถุที่ให้ความหวานแทนน้ำตาล จำนวน 32 ตัวอย่าง แบ่งเป็น เครื่องดื่ม 24 ตัวอย่าง นมเปรี้ยว 5 ตัวอย่าง นมถั่วเหลือง 2 ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 1 ตัวอย่าง พบสารให้ความหวานแทนน้ำตาลไม่เกินข้อกำหนดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 389 (พ.ศ. 2561) ฉบับที่ 5 เรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร ส่วนการแสดงฉลากระบุใช้สารให้ความหวานแทนน้ำตาล เป็นไปตามฉลาก 27 ตัวอย่าง (84.4%) ไม่เป็นไปตามฉลาก 5 ตัวอย่าง (15.6%) โดยพบการใช้สารให้ความหวานแทนน้ำตาลชนิดอื่นนอกจากระบุที่ฉลาก 4 ตัวอย่าง (12.5%) และพบชนิดสารให้ความหวานแทนน้ำตาลน้อยกว่าที่ระบุบนฉลาก 1 ตัวอย่าง (3.1%)

คำสำคัญ: สารให้ความหวานน้ำตาล, เครื่องดื่มลดน้ำตาล

Abstract

Many kinds and many brands of beverages have advertised low sugar added products. However those products must tasty because consumer may be dissatisfying the products. So sweetener is added. The sweetener that generally used are acesulfame-k, aspartame, saccharin, sucralose, stevia extract (steviol glycoside) and cyclamate. No obvious monitoring data available for quantity and type of those sweeteners. Therefore The Bureau of Quality and Safety of Food proceeded monitoring quantity and type of those sweeteners contain in the products whose sale at convenient store or supermarket. 32 samples included 24 soft drink, 5 drinking yoghurt, 2 soybean milk 1 dietary supplement which specify at label: no sugar, low energy formula, less sugar formula or used sweetener were analyzed. All samples were found the content of sweetener conform to the Ministry of Public Health Notification No. 389 B.E. 2561 (2018) Re: Food Additives. The 27 samples (84.4%) were in accordance with ingredients list of the sweeteners on the label whereas 5

samples (15.6%) were not; with the 4 samples (12.5%) found the other sweetener apart from the label and another one (3.1%) was named less than specify at the label.

Key word: sweetener, low sugar drink

E-mail: suthatip.v@dmsc.mail.go.th